

Порядок поновлення на роботі незаконно звільненого працівника

Конституцією України гарантується захист громадян від незаконного звільнення, а право на своєчасне одержання винагороди за працю захищається законом.

На даний час дуже багато громадян не знають своїх прав та не розуміють, як їх відновити при порушенні, зокрема при незаконному звільненні. Як захистити свої трудові права при незаконному звільненні?

Чинне законодавство передбачає два шляхи вирішення даного питання.

1. **Досудове врегулювання спору.** Працівник повинен звернутися до роботодавця з вимогою добровільно поновити на попередньому місці роботи. Одночасно можна звернутися до органів прокуратури зі скаргою щодо порушення ваших трудових прав та до відповідної територіальної державної інспекції праці для проведення перевірки дотримання законодавства про працю на вашому підприємстві. У випадку виявлення порушень законодавства про працю, інспектор виносить роботодавцю припис про усунення відповідних порушень, а щодо посадової особи-порушника, складається та передається на розгляд до суду протокол про притягнення її до адміністративної відповідальності.
2. **Судовий порядок вирішення спору.** Працівник може звернутися до суду із заявою про поновлення на роботі й оплату за час вимушеного прогулу у місячний строк з дня вручення копії наказу про звільнення або з дня видачі трудової книжки.

Позовна заява подається до районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду за місцезнаходженням підприємства (установи, організації) або за зареєстрованим місцем проживання/перебування позивача відповідно до порядку, передбаченого законодавством.

У разі пропуску з поважних причин місячного строку, встановленого для подання позовної заяви про поновлення на роботі, суд може поновити цей строк. Позивачі за подання до суду позовної заяви про поновлення на роботі звільняються від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях.

Одночасно з прийняттям рішення про поновлення на роботі суд приймає рішення про виплату працівникові середнього заробітку за час вимушеного прогулу, але не більш як за один рік. Якщо заява про поновлення на роботі розглядається більше одного року, не з вини працівника, суд виносить рішення про виплату середнього заробітку за весь час вимушеного прогулу.

Чи можна вимагати відшкодування моральної шкоди?

У судовому порядку Ви також можете вимагати відшкодування моральної шкоди у разі, якщо порушення Ваших трудових прав призвели до моральних страждань, втрати нормальних життєвих зв'язків і вимагають від Вас додаткових зусиль для організації свого життя (при цьому судовий збір сплачується).

При вирішенні спору про відшкодування моральної шкоди суд обов'язково повинен установити, чим підтверджується факт спричинення працівникові страждань, за яких обставин або якими діями (бездіяльністю) вони завдані, в якій грошовій сумі або в якій матеріальній формі він оцінює завдану йому шкоду та чим він керується при цьому, а також інші обставини, що мають значення для вирішення спору.

Коли можна приступити до роботи?

Якщо суд прийме рішення про поновлення Вас на роботі й оплату вимушеного прогулу, то воно підлягає негайному виконанню. Якщо роботодавець відмовляється видати відповідний наказ і допустити Вас до роботи з наступного дня після винесення рішення, то, зазвичай, проводиться примусове виконання рішення суду.

У разі виникнення будь-яких питань Ви можете звернутися до **Березівського бюро правової допомоги**, яке знаходиться за адресою: **м.Березівка, вул. М.Грушевського, 10**, або за телефоном: **(04856) 2-12-91**.

Також, якщо виникли додаткові питання правового характеру - телефонуйте до Єдиного контакт-центру системи БПД **0 800 213 103** (цілодобово, безкоштовно в межах України).

Березівське бюро правової допомоги